

## بهینه‌سازی مصرف سوخت در مشعل‌های اتمسفریک به وسیله تغییر دبی هوای نیاز سوخت

مهدی بیدآبادی<sup>۱</sup>, محمد صدیقی<sup>۲</sup>, مهرداد شیرازی<sup>۳</sup><sup>۱</sup> استادیار دانشکده مکانیک، دانشگاه علم و صنعت؛ bidabadi@iust.ac.ir<sup>۲</sup> استادیار دانشکده هوافضای شهیدستاری؛ m\_sedighi@iust.ac.ir<sup>۳</sup> دانشجوی کارشناسی ارشد مکانیک، دانشگاه علم و صنعت؛ m1\_shirazi@yahoo.com

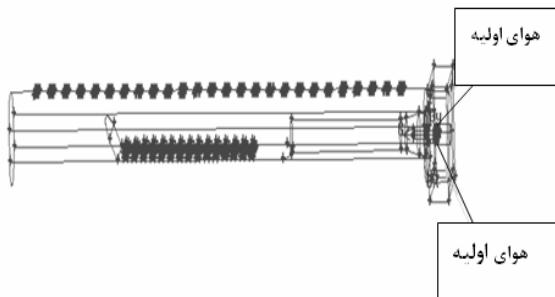
سازی مصرف سوخت را دنبال کرده‌اند که از این راه، نه تنها در هزینه‌های مربوط به مصارف انرژی به صرفه جویی های قابل ملاحظه‌ای دست یافته‌اند، بلکه از توسعه فزاینده روند تخریب محیط‌زیست نیز به نحو مؤثری جلوگیری کرده‌اند. [1].

یکی از موثرترین مباحثت، ایجاد تغییرات ساختاری در قسمت‌های مختلف دستگاه‌های احتراقی است [2]. مشعل به عنوان اصلی‌ترین واحد دستگاه‌های احتراقی از اهمیت خاصی برخوردار است لذا با اهداف از پیش تعیین شده و درجهت افزایش راندمان حرارتی و کاهش گازهای آلاینده زیستمحیطی برنامه‌ای دقیق در آزمایشگاه احتراق دانشگاه علم و صنعت تدوین گردید و در حال اجرا است و در این تحقیق نیز سعی بر این است که مدلی از مشعل‌های اتمسفریک ارائه داده شده و با ایجاد تغییراتی در ساختار آن به بهینه‌سازی اینگونه مشعل‌ها و کنترل احتراق انجام گرفته در داخل آنها پرداخته شود.

اینگونه تحقیقات با توجه به دشواری و زمانبر بودن و نیز هزینه‌های بالای پروسه‌های ساخت (ساخت قالب مخصوص هر مشعل برای تغییر هر پارامتر) و نمونه‌گیری و تست در قسمت‌های داخلی دستگاه‌های حرارتی کاملاً ضروری به نظر می‌رسد.

## هوای اولیه و ثانویه و هوای اضافی

هوایی که قبل از خارج شدن گاز از سوراخ‌های سر مشعل با گاز مخلوط می‌شود هوای اولیه نام دارد. در شکل 1 محل ورودی هوای اولیه نشان داده شده است.



شکل 1: محل ورود هوای اولیه به مشعل

هوای ثانویه در حقیقت عمل هوای اولیه را تکمیل می‌کند و هوای لازم برای احتراق کامل را تأمین می‌کند. در حالت ایده‌آل مجموعه هوای اولیه و ثانویه باید دقیقاً 100 درصد هوای نیاز برای

## چکیده

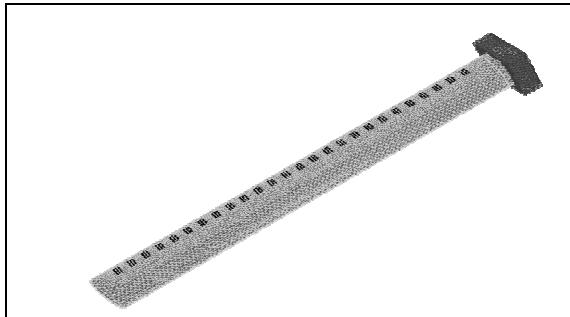
در این مقاله یک مشعل اتمسفریک پرکاربرد به همراه اجزای داخلی آن، اوریفیس، ونتوری، کفشک به عنوان نمونه اصلی مدل گردید و در ابتدا میزان همگنی مخلوط سوخت و هوای در نقاط مختلف آن بررسی گردید و نتایج حاصله با نتایج تجربی بدست آمده که به وسیله قراردادن آنالایزر در سوراخ ایجاد شده در انتهای مشعل در قسمت‌های ابتدایی و میانی و انتهایی برداشت شده بود مورد مقایسه قرار گرفت که نتایج حاصله بیانگر این مسئله است که مخلوط سوخت و هوای در طول ونتوری به صورت تقریباً کامل و یکنواخت با یکدیگر ترکیب شده‌اند و مخلوط همگنی را تشکیل داده‌اند و نمونه‌برداری از داخل مشعل از هر نقطه بعد از ونتوری امکان‌پذیر است در سرعت‌های بالاتر و دیگر این بیشتر سوخت و در اوریفیس با قطرهای کوچکتر عمل اختلاط کمی بعد از ونتوری کامل می‌شود در مرحله بعد اندازه‌گیری هوای مکش شده به داخل مشعل در سرعت‌های مختلف ورود سوخت به مشعل و در دیگر این مخلوط گاز ورودی به دستگاه و با تغییر محل قرار گیری اوریفیس مشعل انجام گرفت و نتایج حاصله در حالت عددی با نتایج آزمایشگاهی که در دو محل آزمایشگاه سوخت احتراق دانشکده مکانیک دانشگاه علم و صنعت و نیز در محل موسسه ملی استاندارد بدست آمد مقایسه گردید و نتایج حاصله بیانگر این موضوع بود که با افزایش سرعت ورود سوخت درصد هوای اولیه افزایش می‌یابد و بالعکس، و نیز این روند افزایشی در سرعت‌های پایین با سرعت بیشتری اتفاق می‌افتد و با توجه به اوریفیس‌های مختلفی که مورد آزمایش قرار گرفت نشان داد که در سرعت‌های بالا روند افزایشی درصد هوای ورودی به مشعل کاهش می‌یابد و به صورت تقریبی بعد از 90 متر بر ثانیه ثابت می‌گردد. در مرحله بعد تغییر محل اوریفیس مدنظر قرار داده شد که نتایج بدست آمده بیانگر این موضوع بود که این پارامتر تاثیر چندانی بر میزان مکش هوای اولیه ندارد. در حالت عددی سرعت ورودی سوخت از اوریفیس به داخل مشعل از 20 تا 120 متر بر ثانیه اعمال گردید و نیز تغییر محل اوریفیس و فاصله دهانه ورودی گاز به ونتوری در 6 صفحه موادی طراحی و بررسی گردید.

## مقدمه

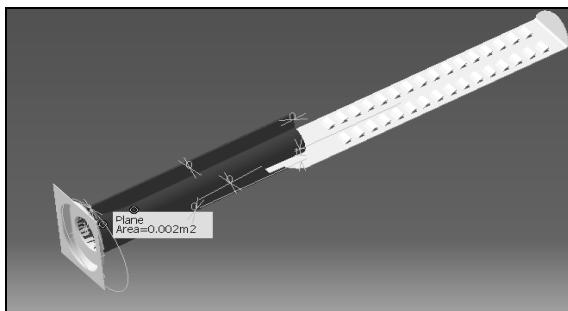
بیش از سه دهه است که کشورهای عمدۀ مصرف کننده حاملهای انرژی، بصورت کاملاً جدی و برنامه ریزی شده، فعالیتهای مربوط به کاهش تلفات ناشی از مصرف حاملهای انرژی و سیاست‌های بهینه

قراردادن شرایط برای این نرم افزار، تحلیل صورت گرفت که مراحل انجام گرفته به اختصار توضیح داده می‌شود.

در نرم افزار GAMBIT با ابعاد برداری دقیقی که از مشعل مذکور و اجزای داخلی آن صورت گرفت، مدل مورد نظر ساخته شده و سپس با دقت بالا قسمتهای مختلف مشیندی گردید به شکلی که نسبت بین اضلاع از 8 تجاوز نکرد بعد از این مرحله می‌باشد شرایط مزی مناسب و نوع حل و مدل توربولانسی را برای قسمتهای مختلف در نظر گرفت و با توجه به این که بررسی‌های انجام گرفته قبل از انجام عمل احتراق است تعیین مدل احتراقی و تشعشعی ضرورتی ندارد. شکل 3 بدنه خارجی مشعل و شکل 4 اجزای داخلی مشعل را نشان می‌دهد.



شکل 3: بدنه خارجی مشعل



شکل 4: اجزای درونی مشعل شامل ونتوری و کفشك

#### تنظیم شرایط مزی

1- برای سطح خروجی اوریفیس و در واقع سطح ورودی گاز به حجم کنترل مفروض از شرط مزی Velocity inlet استفاده می‌شود [4].

2- قسمتهای اطراف سوراخ اوریفیس را با توجه به ابعاد بزرگ آن نسبت به دهانه ورودی می‌توان شرط مزی فشار ورودی Pressure Inlet قرار داد. این شرط عموماً زمانی بکار می‌رود که فشار ورودی معلوم باشد اما میزان جریان یا سرعت آن معلوم نیست. در این مورد با توجه به نکته مذکور می‌توان فشار ورودی را فشار هوای اطراف در نظر گرفت.

3- بر روی دهانه خروجی ونتوری هم می‌توان از شرط مزی Pressure outlet استفاده کرد.

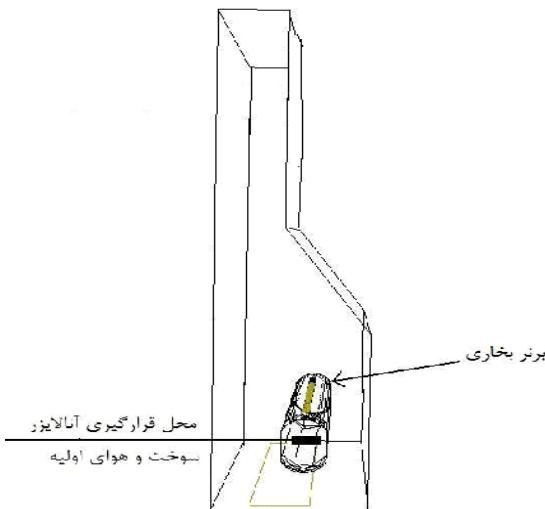
4- سایر مزهای حجم کنترل تحت عنوان شرط مزی wall با فرض عدم لغزش تعریف شده‌اند.

5- صفحه میانی که به وسیله آن کل حجم به دو بخش به منظور

احتراق کامل باشد.

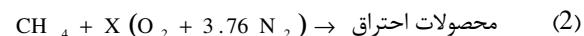
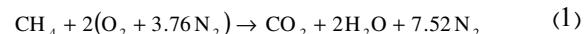
معمولًا برای اینکه احتراق کامل در مشعل صورت گیرد مجموعهای اولیه و ثانویه کافی نمی‌باشد در نتیجه برای اطمینان از وجود هوا کافی برای احتراق گاز باید مقداری هوا، اضافه بر هوای ایده‌آل به مشعل برسد [3]. این هوا اضافه بر هوای تئوری را هوای اضافی می‌نامند.

محاسبه میزان هوای اولیه کشیده شده توسط مشعل برای اینکه بتوان درصد هوای اولیه کشیده شده توسط مشعل را اندازه‌گیری کرد باید آنالایزر را داخل مشعل در حال کار قرار داد. شکل 2 موقعیت آنالایزر و نحوه نمونه‌برداری را برای این آزمایش نشان می‌دهد.



شکل 2: نحوه نمونه‌برداری از بخاری در حال کار

با توجه به اینکه آنالایزر قادر به اندازه‌گیری درصد مولی اکسیژن مخلوط است مقدار هوای اولیه را می‌توان از معادلت 1 تا 4 بدست آورد.



$$\text{Mole fraction of O}_2 = \frac{X}{1+X+3.76X} = \frac{X}{1+4.76X} \quad (3)$$

$$\text{در صد هوای اولیه} = \frac{X}{2} \quad (4)$$

که مقدار  $X/2$  نشان‌دهنده میزان هوای اولیه کشیده شده توسط مشعل است. با توجه به اینکه در معادله استکیومتری ضریب هوا برابر 2 است چنانچه  $X$  برابر 2 باشد یعنی 100% هوای اولیه و اگر برابر 1 باشد به معنی 50% هوای اولیه است. بدین صورت میزان هوای اولیه کشیده شده توسط مشعل مشخص می‌شود.

#### مدل سازی مشعل و حل عددی

با انتخاب یک مدل مشعل، مدل سازی به کمک نرم افزار GAMBIT انجام گرفت و بعد از مشیندی طرح مدل شده و

مختلف در اجزای داخلی مشعل به منظور تغییر میزان اکسیژن و در نتیجه هوای اولیه ورودی به مشعل و بدست آوردن اختلاط بهتری بین سوخت و هوای اولیه است.

**ایجاد تغییرات در پارامترهای مدل**  
در اینجا ۳ تغییر در مشعل مورد نظر قرار گرفت ۱-نتایج عددی همگنی مخلوط سوخت و هوای در نقاط مختلف مشعل و مقایسه به نتایج تجربی ۲-تغییر دبی و یا سرعت ورودی سوخت از اوریفیس به مشعل ۳-تغییر محل اوریفیس مشعل

#### نتایج عددی همگنی مخلوط سوخت و هوای در نقاط مختلف مشعل

بدین منظور نتایج عددی مربوط به میزان درصد هوای اولیه در مشعل با قطرهای مختلف و نیز در سرعتهای مختلف سوخت ورودی از اوریفیس به مشعل در نقاط مختلف داخل آن اندازه‌گیری شد و به طور مثال نتایج حاصله در مشعل با اوریفیس به قطر ۲ میلیمتر و در سرعت ۵۰ متر بر ثانیه سوخت در جدول ۱ نشان داده شده است

جدول ۱: نتایج عددی بست آمده در نقاط مختلف مشعل

T( $^{\circ}\text{C}$ )	O <sub>2</sub> (%)	
23	17/61	دراابتدا مشعل
23	17/62	دروسط مشعل
23	17/62	درانتهای مشعل

#### آزمایش تجربی همگنی مخلوط سوخت و هوای در مشعل

با توجه به این مطلب که نمونه‌برداری در داخل مشعل به وسیله قرارگیری واحد نمونه‌برداری داخل مشعل صورت می‌گیرد می‌بایست این مسئله مورد آزمایش قرار می‌گرفت که آیا در محل‌های مختلف قرارگیری واحد نمونه‌برداری در مشعل، مخلوط سوخت و هوای به یک میزان ترکیب شده‌اند یا به عبارتی همگنی، در طور مشعل موردن بررسی قرار می‌گرفت لذا با قطرهای مختلف و در محل‌های مختلف نسبت به ونتوری این آزمایش انجام گرفت و واحد نمونه‌برداری دستگاه آنالایزر را ابتدا در قسمت ابتدایی مشعل قرار داده و بعد از روشن کردن مشعل و دستگاه آنالایزر و ایجاد حالت تعادل نمونه‌برداری انجام گرفت و در مراحل بعدی واحد نمونه‌برداری دستگاه را در قسمت میانی مشعل و سپس انتهایی مشعل قرار داده و نمونه‌برداری انجام گرفت که نتایج حاصل نشان دهنده همگنی سوخت و هوای در طول مشعل و در دبی‌های مختلف به یک میزان بود و ترکیب به صورت کامل انجام شده لذا این امکان میسر گردید که آزمایشها را ذکر شده در مراحل دیگر را فقط با قراردادن واحد نمونه‌برداری دستگاه آنالایزر در یک محل دلخواه در داخل مشعل انجام داده و نتایج برداشت و مورد ارزیابی قرار گیرد.

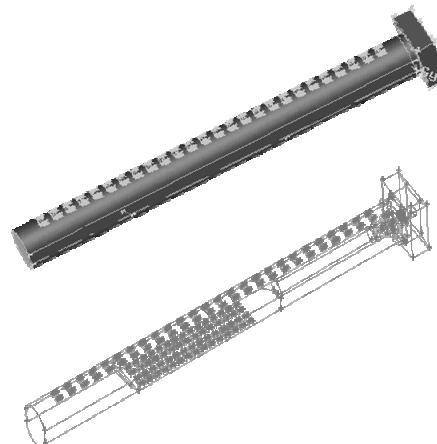
آزمایش‌های انجام شده تجربی در چندین مرحله انجام گرفت تا حتی الامکان از میزان خطای کاسته شود. در جدول ۲ نتایج بدست آمده در مشعل با اوریفیس به قطر ۲ میلیمتر و در سه منطقه ابتدایی

تحلیل آسانتر تقسیم گردید، به عنوان سیمتری در نظر گرفته می‌شود.

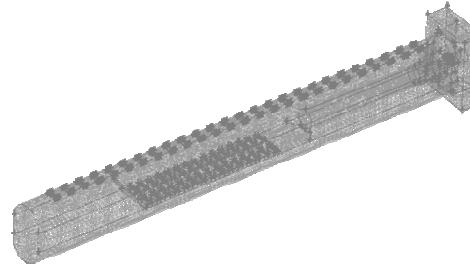
#### تعیین مدل توربولانسی

نوع حل را Segregated قرار داده که این روش با توجه به سرعت سیال در داخل سیستم  $\text{Ma} < 0/3$  در نظر گرفته می‌شود زیرا در این روش شبکه‌ها به صورت مجموعه در نظر گرفته شده و به حجم ارتباط داده می‌شوند و اطلاعات مورد نیاز را هر شبکه، از شبکه‌های قبلی استخراج می‌کند[۵].

مدل انتخابی  $k - \epsilon$ - استاندارد به خاطر رینولدز بالا در نظر گرفته می‌شود شرایط را Steady فرض کرده و بعد از کامل کردن شرایط دفلوئنت تحلیل مدل فوق صورت می‌گیرد. شکل ۵ ژئومتری مسئله را در نرم افزار Gambit و شکل ۶ مدل مشبندي شده کامل مشعل را نشان می‌دهد.



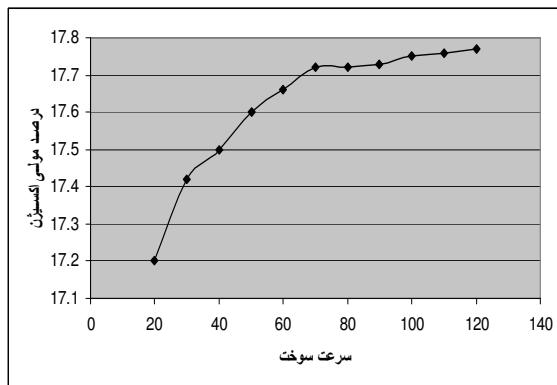
شکل ۵: ژئومتری مسئله در نرم افزار Gambit



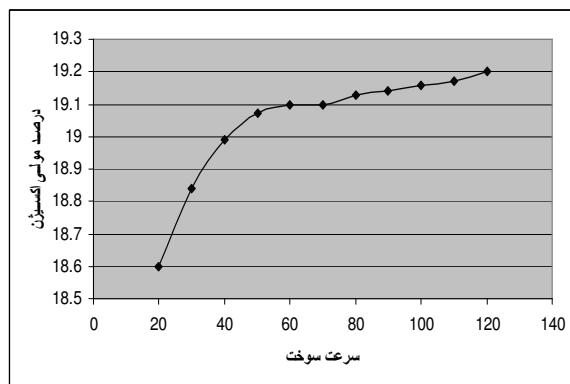
شکل ۶: مشبندي کامل بر بنر

از آنجا که می‌دانیم برای گاز شهری در اکثر شرایط کاری بهترین رنج هوای اولیه ۴۸ درصد هوای تئوری می‌باشد[۶] و میزان اکسیژن موجود در ترکیب سوخت و هوای قابل اندازه‌گیری است و درصد اکسیژن مستقیماً با میزان هوای اولیه متناسب است در نتیجه با اندازه‌گیری میزان اکسیژن معیار مناسبی جهت افزایش یا کاهش راندمان دستگاه حاصل می‌شود هدف این مقاله تغییر پارامترهای

افزایش می‌یابد البته با توجه به نمودارهای 2 و 3 بدست آمده در سرعتهای پایینتر با افزایش سرعت این میزان افزایش چشمگیری می‌یابد ولی در سرعتهای بالاتر روند افزایش کاهش یافته و تقریباً از سرعت 85 متر بر ثانیه با افزایش سرعت درصد مولی اکسیژن تقریباً ثابت می‌گردد و از لحاظ فیزیکی نیز این پدیده قابل بررسی است که با افزایش سرعت سوخت از ورودی اوریفیس مکش بیشتری در اثر حرکت مولکولهای هوای اطراف سوراخ ایجاد شده که در نتیجه باعث مکش حجم بیشتری هوای اولیه به مشعل می‌گردد.



نمودار 2: تغییر دبی و یا سرعت گاز ورودی از سوراخ اوریفیس (اوریفیس با قطر 2 میلیمتر)



نمودار 3: تغییر دبی و یا سرعت گاز ورودی از سوراخ اوریفیس (اوریفیس با قطر 1 میلیمتر)

نتایج عددی درصد مولی اکسیژن و درصد هوای اولیه مربوط به مشعل با اوریفیس به قطر 2 میلیمتر در جدول 3 و درصد هوای اولیه در اوریفیس با قطرهای مختلف و در سرعتهای مختلف در نمودار 4 آمده است.

جدول 3- تغییر سرعت گاز ورودی از سوراخ اوریفیس (قطر 2 میلیمتر)

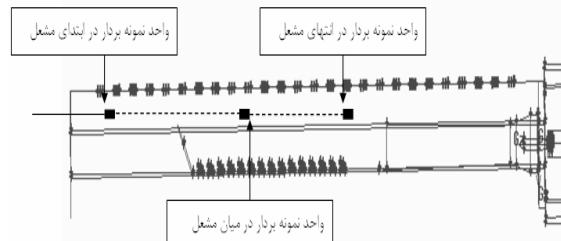
سرعت سوخت (m/s)	درصد مولی اکسیژن	درصد هوای اولیه
120	100	70
100	17/77	17/75
70	17/72	17/60
50	17/60	54/24
30	17/42	50/99

و میانی و انتهایی نشان داده شده است.

جدول 2- نتایج تجربی بدست آمده در نقاط مختلف مشعل

T(°C)	O2(%)	درایتای مشعل
21/4	17/52	دروسط مشعل
21/3	17/56	درانتهای مشعل
20/9	17/57	درانتهای مشعل

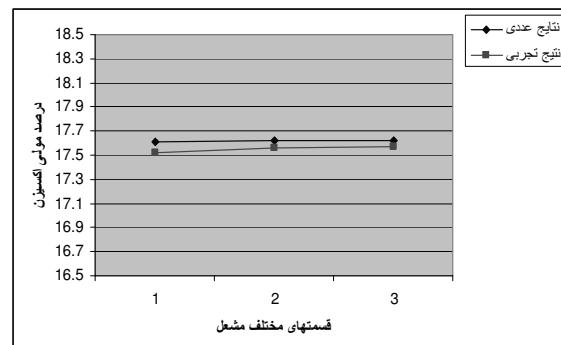
شکل 7 نحوه نمونه برداری از قسمتهای مختلف مشعل را نشان می- دهد.



شکل 7: نحوه نمونه برداری از قسمتهای مختلف مشعل

#### مقایسه نتایج عددی و تجربی همگنی مخلوط سوخت و هوای

همانگونه که شرح داده شد هم به صورت عددی و هم به صورت تجربی نمونه برداری از مخلوط سوخت و هوای در طول مشعل انجام گرفت که نتایج بدست آمده بیانگر این نکته است که در طول مشعل همگنی مخلوط سوخت و هوایا به صورت کامل است. نمودار 1 نمونه ای از مقایسه نتایج عددی و تجربی در مورد میزان همگنی مخلوط سوخت و هوای را در مشعل مورد نظر نشان می‌دهد که با توجه به نتایج و نمودارهای مشابه دیگر بدست آمده مطابقت خوب نتایج عددی و تجربی و نیز با توجه به شبیه نمودار همگنی مخلوط سوخت و هوای در داخل مشعل بدست می‌آید.



نمودار 1: مقایسه نتایج عددی و تجربی درصد مولی اکسیژن در نقاط مختلف مشعل

#### نتایج عددی تغییر دبی سوخت (سرعت سوخت)

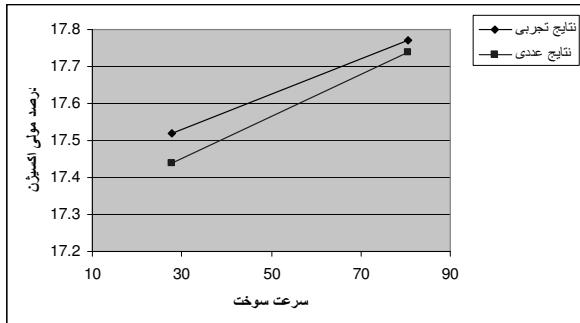
در تحلیل عددی سرعت سوخت ورودی را از 20 تا 120 متر بر ثانیه در مشعل با اوریفیس به قطرهای 0,5, 1,0, 2,0 و 3 میلیمتر تغییر داده و اندازه‌گیری درصد مولی اکسیژن انجام گرفت که نتایج بدست آمده بیانگر این مسئله است که با افزایش سرعت، میزان هوای اولیه

### مقایسه نتایج عددی و تجربی

با توجه به تست انجام گرفته در حالت حداقل و حداکثر دبی که دستگاه میزان دبی را  $314/9$  لیتر بر ساعت و  $964/11$  لیتر بر ساعت نشان داد و در حالت مینیمم، میزان اکسیژن ( $O_2$ ) را دستگاه  $17/11$  درصد و در حالت ماکزیمم  $17/52$  درصد اندازه‌گیری نمود و با توجه به رابطه  $Q=VA$  سرعت در هر حالت به راحتی قابل محاسبه است [8] که سرعت در حالت مینیمم  $28$  متر بر ثانیه و در حالت ماکزیمم  $85$  متر بر ثانیه بدست آمد لازم به ذکر است قطر اریفیس در این تست تجربی  $2$  میلی متر بود.

با توجه به مقایسه انجام گرفته در حالت عددی و تجربی بر روی اریفیس با قطر  $2$  میلی متر و در سرعت  $85$  متر بر ثانیه به خوبی به نزدیکی نتایج تئوری و تجربی بی می بردیم در تست تجربی در حالت مینیمم در سرعت  $28$  متر بر ثانیه، درصد اکسیژن  $17/11$  و در حالت تئوری در سرعت مورد نظر با همان اریفیس میزان درصد اکسیژن  $17/45$  و در حالت ماکزیمم در  $17/77$  درصد و در حالت تئوری به عدد  $17/77$  درصد رسیدیم همانطور که مشاهده می شود نتایج حالت تئوری و تجربی با هم انطباق خوبی دارند با توجه به نزدیکی نتایج تئوری و تجربی با میتوان به نتایج حاصله از حالت تئوری صحه گذاشت.

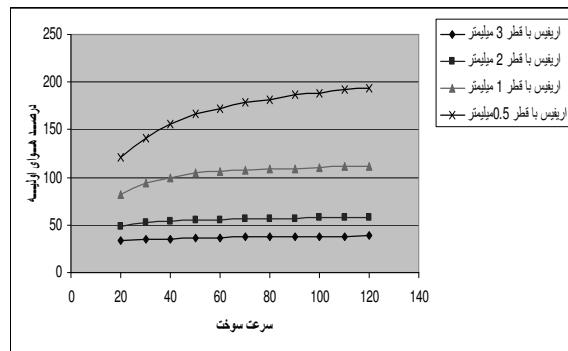
در نمودار  $7$  نتایج عددی و تجربی در اوریفیس به قطر  $2$  میلیمتر در دبی مینیمم و ماکزیمم با هم مقایسه شده است.



نمودار 7: مقایسه نتایج عددی و تجربی درصد مولی اکسیژن در اوریفیس به قطر  $2$  میلیمتر

### آزمایش تغییر محل اوریفیس نسبت به ونتوری

بدین منظور  $6$  صفحه مختلف با فواصل  $1$  میلیمتر نسبت به یکدیگر طراحی گردید و در هر صفحه  $4$  اوریفیس با قطرهای مختلف از  $0/5$  میلیمتر تا  $3$  میلیمتر ایجاد گشت در شکل  $8$  نشان داده شده است. فاصله اولین صفحه از مرکز ونتوری  $14/5$  میلیمتر و فاصله سایر صفحه های به ترتیب  $13/5$  و  $12/5$  و  $11/5$  و  $10/5$  و  $9/5$  میلیمتر از مرکز ونتوری تعیین گردید. هدف از این عمل تغییر محل اوریفیس و تأثیر آن بر میزان مکش هوای اولیه دارد. جملاً  $24$  اوریفیس با قطرهای مختلف و در فواصل مختلف نسبت به ونتوری ایجاد گردید. نتایج عددی از نرم افزار فلوزت و نتایج تجربی به وسیله تست، توسط دستگاه آنالایزر بدست آمد. در نمودارهای  $8$  و  $9$  درصد مولی اکسیژن



نمودار 4: نتایج عددی درصد هواهای اولیه در سرعتهای مختلف

### آزمایش تجربی تغییر دبی سوخت

در آزمون تجربی برای اطلاع از میزان هواهای اولیه که توسط مشعل کشیده می شود آنالایزر را درون مشعل (قبل از شروع احتراق) قرار داده و مشعل را روشن کرده و دبی هواهی ورودی به آن را در حالت مورد نظر تنظیم کرده و نمونه برداری انجام گرفت. در انتهای مشعل سوراخ ایجاد و آنالایزر درون مشعل قرار داده شد. سپس با فاصله زمانی  $30$  ثانیه بین دو اندازه گیری تعداد  $6$  بار نمونه برداری انجام گرفت که اعداد برداشت شده بسیار نزدیک به هم بودند و عدد میانگین برداشت شد.

با توجه به مشخص بودن دبی مینیمم و ماکزیمم [7] برای اوریفیسها مختلف و با مشخص بودن مساحت هر اوریفیس میزان سرعت در هر اوریفیس در دبی مینیمم و ماکزیمم به راحتی قابل محاسبه است و از روابط  $5$  و  $6$  بدست می آید:

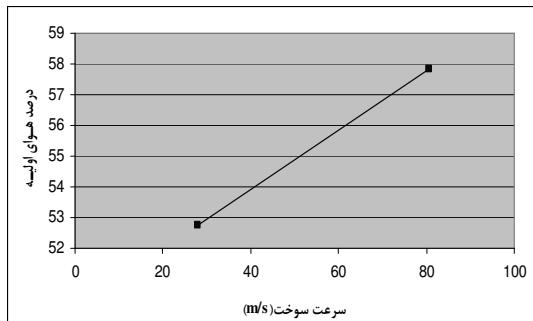
$$Q=VA \quad (5)$$

$$A=\text{مساحت سطح سوراخ اوریفیس} \quad (6)$$

نتایج تجربی درصد مولی اکسیژن و درصد هواهای اولیه مربوط به مشعل با اوریفیس به قطر  $2$  میلیمتر در جدول  $4$  و نمودار  $4$  آمده است.

جدول 4- داده های تجربی تغییر سرعت گاز ورودی از سوراخ اوریفیس (اوریفیس با قطر  $2$  میلیمتر)

سرعت سوخت (m/s)	$27/89$	(m/s)
درصد مولی اکسیژن	$17/52$	
درصد هواهای اولیه	$52/75$	



## نتایج

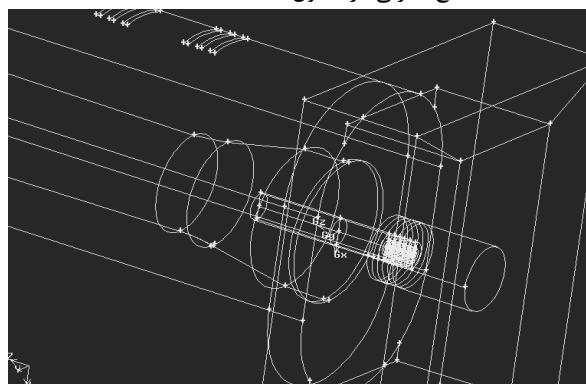
با توجه به لزوم شناخت از نوع ترکیب سوخت و هوا در داخل مشعل و نیاز به نمونه برداری و تست تجربی از مخلوط داخل مشعل همگنی مخلوط سوخت و هوا بررسی گردید که نتایج عددی و تجربی نشان دهنده ترکیب همگن و یکنواخت سوخت و هوا در تمام نقاط مشعل است.

با افزایش سرعت سوخت درصد هوای اولیه مکش شده به داخل مشعل افزایش می‌یابد و در سرعتهای پایین‌تر (حدود 20 الی 30 متر بر ثانیه) روند این افزایش بسیار سریعتر است و در سرعتهای بالاتر این روند کاهش می‌یابد و از سرعت 85 متر بر ثانیه این روند افزایشی کاهش چشمگیری می‌یابد و این مسئله در اوریفیس با قطرهای مختلف و در صفحات مختلف صادق است و می‌توان با توجه به نتایج بدست آمده میزان سوخت مصرفی و تولید گازهای آلاینده CO<sub>x</sub> no<sub>x</sub> دارد را کنترل نمود. در آزمایشات مربوط به تغییر محل اوریفیس تأثیر محضوسی بر میزان هوای اولیه در اوریفیس با قطرهای مختلف و سرعتهای مختلف مشاهده نشد که این تغییر توصیه نمی‌گردد.

## مراجع

- [1]-مستوفیزاده، محمدعلی(متترجم) شناخت سوخت‌گازی، چاپ اول 1376
- [2]- مستوفی زاده، محمد علی (متترجم) مشعلهای گازسوز و چگونگی کار آنها، چاپ اول 1376
- [3]- استاندارد شماره 1-1220-1220. "بخارهای گاز سوز دودکش دار" موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، 1370
- [4]- GAMBIT
- [5]- FLUENT
- [6]- شرکت ملی گاز ایران، "احتراق گاز صنعتی"، 1365
- [7]- صادقی، پژمان، «بینه‌سازی مصرف سوخت و کاهش آلاینده‌ها در مشعلهای گازسوز»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد 1386
- [8]-www.blesi-evans.com,"CombustionBasics"
- [9]- Edward A.Faulkner , "Guid to efficient Burner operation:Gas , Oil and Doul Fuel",1988

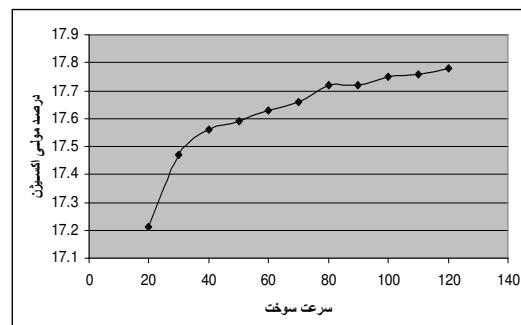
در مشعل با اوریفیس به قطر 2 میلیمتر و صفحات دوم و پنجم نشان داده شده است نتایج تجربی در جدول 5 آمده است.



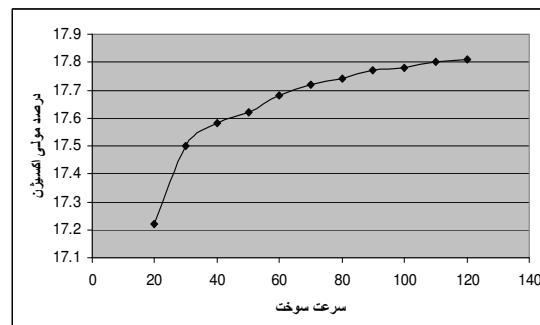
شکل 8: تغییر محل اوریفیس در مدل رسم شده

جدول 5- آزمایش تغییر محل اوریفیس نسبت به ونتوری در اوریفیس به قطر 2 میلیمتر در حالت حداقل و حد اکثر دبی گاز

درصد هوا اولیه حداکثر دبی	درصد هوا اولیه حداقل دبی	درصد مولی اکسیژن (%) حداکثر دبی	درصد مولی اکسیژن (%) حداقل دبی	صفحه
57/63	52/75	17/77	17/52	1
57/85	52/75	17/78	17/52	2
57/85	52/75	17/78	17/52	3
57/85	52/93	17/78	17/53	4
58/27	52/93	17/80	17/53	5
57/85	52/93	17/78	17/53	6



نمودار 8: درصد مولی اکسیژن در اوریفیس با قطر 2 میلیمتر و صفحه دوم



نمودار 9: درصد مولی اکسیژن در اوریفیس با قطر 2 میلیمتر و در صفحه پنجم